

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Lectionarium missae - Cod. Schwarzach 1

[s.l.], [10./11. Jahrh.]

Missae votivae

[urn:nbn:de:bsz:31-183777](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-183777)

ante. supponentibus dixerunt. Tu non habes deo conuocato.
quia lampades sine oleo extinguuntur. Responderunt
prudentes. dicentes. Ne forte non sufficiat nobis
& uobis. ite potius ad uendentes & emite uobis.

Dum autem uent omeris uentus sponfus. & que pa-
ruce erant intrauerunt carnes admittit. &
clausa est annua. Nouissime ueniunt & re-
liquae uirgines. dicentes. Dno. dne. aperi no-
bis. At ille respondens. ait. Amen dico uobis.
nescio uos. **U**igilate itaque. quia nescitis die
neque horam.

IN ORDINATIONE DIACONORUM. LECTIO AD HEBR.

KME. Diaconos confirmo pudicos. non bilinques.
non multum uino deditos. non turpelucrum
sedantes. Habentes ministerium fidei. in conse-
cra pura. Et hi autem probentur primum.
& sic ministros. nullum crimen habentes. Ali-
quos simuliter pudicos. non detrahentes. sobri-
os. fideles in omnibus. Diaconos sint unius uico-
ris sui. qui filius sit beneficentis & uis domibus.
Qui enim bene ministraverit. gradum boni sibi
querit. & multam fiduciam. que est in xpo ihu dno
nro. **EVANGELIUM.** Dixit ihu discipulis suis. Am-
men dico uobis. Nisi granum frumenti ceciderit
in terra. Requiritur. limas scilicet laurenti.

I IN ORDINATIONE PRESBITEROR

LECTIO EPistolae BEATI PAULI AD TITUM.

KOME. Paulus seruus dei. apostolus autem christi ihesu. secundum fidem de deo uerbi dei. & agnitione ueritatis que secundum predicatorem est in spem uite ad eum. qui pro misit qui non meretur deus ante tempora secularia. Manifestauit autem temporibus suis uerbum suum in predicatorem quod creditum mihi. secundum preceptum salutatoris nostri dei. Tito dilecto filio. secundum communem fidem. gratia & pater ad opatrem. & christum saluatorem nostrum. Tu uisui gratia reliquit te crotae. ut ea quae desunt corrigas. & constituas pietatis presbiteros. sicut ego tibi disposui. Si quis sine crimine est unius uxoris uir. filios habentes fideles. non in accusatione luxuriae. aut non subditos. ut possimus exortari in doctrina sana. per ihesum christum dominum nostrum. **SECUNDUM MATHEUM.**

Nigilate ergo quia nescitis qualis hora dominus uenturus sit. **ROGURUS IN SCORUM.**

IN ORDINATIONE EPISCOPORUM.

LECTIO EPistolae AD TIMOTHUM.

KOME. Fidelis sermo. Si quis episcopatum desiderat. bonum opus desiderat. Opus est ergo quod inimpensibilem esse. unius uxoris uirum. Sobrius. prudens. temperans. pudicus. ornatum hospitalem. docere. Non

in dolenti. non percussore. sed modestu. Non religioſu.
non cupidu. ſua domui bene prepoſitu. filioſ habente
ſubditos. cu omnia ſtitero. Si quis autē domui ſuae
preſentia ſit. quomodo eccleſiaedi diligentia habe
bit. Nonne ophitu. non ſupbia elatus in iudicia
incidat diaboli. O poſtea autē illū & teſtimoniū ha
beret bonū ab his qui foriſſunt. ut doctrina dñi or
nā in omnibus.

SECUNDUM MARCUM.
In illo tempore. Circubabat hiſ caſtella in arcuſtude
centi. & conuoauit duodecim & ceceptos mittere
binos. & dabat illiſ poteſtate ſpirituū immundorum.
Et ceceptiſ ne quid tollerent mita. niſi uirga tantū.
Non portā. non pane. nequom zona aſ. Sed ſcliciatos
ſurdalū. & emduerentur duabus tunicis. Et dicebat
eiſ. Quocumque introierit in domū illic manſe
donec exeat inde. Et qui cūq. non receperit ne au
dierint uoſ. exeat inde exente puluere de pedi
buſ uriſ in teſtimoniū illiſ. Et exenteſ predicabunt
ut paenitentia agerent. & demonia multa eieciunt.
& linguebant oleo multoſ aegroſ. & ſanabantur.

SECUNDUM LUCAM.

In illo tempore. Deſignauit dñi & alioſ ſepem
ginuaduoſ. & miſit illoſ binoſ ante faciem ſuam.
in omne ciuitatem & locū quo erat ipſe uenturuſ.
Et dicebat illiſ. Meſſiſ quidem multa. operari aut

pauci. Rogato ergo dimittis. ut mittat
a porarios in messum suam. Ite. ecce ego mitto
uos. sicut agnos inter lupos. Nolite portare
res sacculum neque peram. neque calceamenta.
& in nomine per viam salutaveritis. In qua cumq;
domum intraveritis. primū dicite. Pax huic do-
mui. Et si ibi fuerit filius pacis. requiescat
sup illa pax vestra. Sin autem ad vos non ve-
ritur. In eadem domo manete. edentes &
bibentes quae apud illos sunt. Dignus enim
oporturus mercedem suam.

AD ROMANOS BENEDICEND.

LECTIO EPISTOLAE AD CORINTHOS.
FILII. Nescitis quia corpora vestra membra
sepserunt. Tollent ergo membra Christi. fa-
ciam membra meretricis. Absit. An nos-
citis quoniam qui adheret meretrici in unum corpus
efficitur. Erunt inquit duo. in carne una.
Qui autem adheret domino. unus spiritus est. Evadit for-
nicationem. Omne peccatum quoddam quo
fecerit homo. extra corpus est. Qui autem
fornicatur. in corpus suum peccat. An nos-
citis quomodo membra vestra templum est spiritus qui
in vobis est quem habetis a deo. & non estis sui.
Empti enim estis pretio magno. glorificati & por-

tuodm. incorporavit. **SEC MAT II.**

In illo tempore. Loquebatur ih̄c cum discipu-
lis suis. in parabolis dicens. Simile factu est
regnū caeloru homini regi. qui fecit nuptias
filio suo. Requirit regio ineb̄. & per. post ponit
IN TEMPORE BELL.

LECTIO ISALIAE PROPHETE.

In diebus illis. Oravit ezechias ad dñm dicens.
Dño orator tuus dñs isrl̄ qui sedes sup chorubin.
tuus dñs solus omnium regionu terre. tuus factus
caelu & terra. Inclina dño aurem tuam & audi.
aperi dño oculos tuos & audi. & audi omnia verba
papa facit. qui dimisit sennacherib rex. ad blasphem
manducam ut uerbo. Verum dño deserta fo
corunt reges assyrioru terras & regiones earu.
& dederit eos caru igni. Non enim erant dii sed ope
ramanuu hominum ligna & lapides. & conu-
nauerunt eos. Et nunc dñs dñs liberans doma-
nu eius. & cognoscent omnia regna que tuus
dñs dñs solus. Et misit isaias propheta filius amos.
ad ezechiam dicens. Haec dicit dñs isrl̄. pro quo
bus rogastime de senacherib rege assyriorum.
hoc est uerbu qd locutus e dñs sup eu. Non intro-
ibit ciuitas hanc. & non aedificabitur. & non
occupabit ea claspoul. & non mittet & incurru

actione ab omni taq̄st animata. Quare ergo
 percussisti nos ita ut nullas sit sanitas. Expec
 taui mus pacē & non est bonū. & tēp̄ securatio
 nis. & ecco turbatio. Cognouimus dñe impie
 tates nr̄as. iniquitate patrū nr̄orū. quia pec
 cauimus tibi. Ne nos des in obprobriū prope
 nomen tuū. neq̄ facias nobis contumeliā.
 Soli glorię tuę recordare. ne tūtu facias fe
 dus tuum nobiscū. Nūquid sunt in sculptili
 bus gentiū qui placent. aut caeli possunt dare
 imbrēs. Nonne tu es dñs dñs nr̄. quē expecta
 uimus. Tu enī fecisti omnia hec. dñs dñs nr̄.

SEQUENTĪ SĒI EUG SĒC MATH.

In illo tēp̄. Dixit ih̄s discipulis suis. Misereor
 turbas. quia triduo iam p̄sequunt meū. &
 non habent q̄d manducent. Et dimittere
 eos ieiunos nolo. ne deficiant in uia. Et dicit
 ei discipuli. Unde ergo nobis in deses to panes
 tantos ut saturo mus turbā tantā. Et ait il
 lis ih̄s. Quot panes habētis. At illi dixe
 runt. Septem. Et p̄ uicos pisciculos. Et p̄
 coepit turbe. ut discāberent sup̄ terrā. Et acci
 pions ih̄s septē panes & pisces. & gratias agens
 fregit. & dedit discipulis suis. Et discipuli de
 der̄o populo. Et comedit p̄ ions. & saturati sunt.

Et quod super fuit de fragmentis. tulerunt septem postea
plenas. Erant autem quinque manducaverunt quattuor
milia hominum. excepta parva loca & simuliora. Et
dimissa turba ascendit in maucula. & discipuli
eius cum eo. **ITĒ PROVERBIA TE**

PLUVIAE. SECUNDŌ LUCĀ.

IN ILLO TEMPORE. Factum est in una die
rum. & ih̄s ascendit in maucula. & discipuli
eius. Erant ad illos. Transfrōcōmas trans stag
num. Et ascendorunt. Navegantibus autē
illis obdormiuit. Et descendit procella uenti.
instugniū. & complōbant fluctibus. & periculi
tabantur. Accedentes autē. suscitauerunt eū
dicentes. Praeceptor. perimus. Ad illos in res
incropauit uentū & tempestas aequae. & cessā
uit. & facta est tranquillitas. Dixit autē illis.
Vbi est fides uira. Qui timentes. mirantur dicen
tes ad iuuicō. Quis putat hic est. quia scien
tis imperat & mar. & obediunt ei.

IN DEDICATIONE. ECCLESIAE.

I Lectio libri apocalipt. ioh̄s apli
Indiebus illis. Uidit ciuitate scōm hierusale
nonā descendente de caelo. ad op̄paratū. sicut
spōsā ornata uirō suo. Et audim uocem uir
nā de throno dicente. Ecce tabernaculū dī

cum hominibus. & habitabit cum eis. & ipsi populus
 eius erunt. & ipsi sed cum eis erit corū dñi. Et ab ista
 q̄ est omnino lacrimā ab oculis eorū. & mors ultra
 non erit. neque luctus neque clamor. neque
 dolor erit ultra. quo prima abier. Et dixit
 qui sedebat in throno. Ego noua & facio omnia.
ITĒ. LEC EPIE AD CORINTHOS.

FRS. Unusquisque propriam mercedē acci-
 pisset. secundū suum laborem. Di sumus
 adiutores. di in agris cultura estis. di adifica-
 tio estis. Secundū gratiā quā data est mihi.
 ut sapient. architecto eus fundamentum posui.
 Alii autē superaedificat. unusquisque ut ui-
 deat quomodo superaedificat. Fundamen-
 tū enim aliud nemo potest ponere. proter
 id quā positū est. quā est christus. Si quis autē
 superaedificat supra fundamentū hoc. au-
 rum. argentū. lapides preciosos. ligna.
 foenū. stipulā. unius cuiusque opus mani-
 festū erit. Dionū declarabit. quia mane-
 reuelabitur. Et unius cuiusque opus quale-
 rit. ignis probabit. Sicut opus manserit
 quā superaedificauit. mercedē accipiet.
 Sicut opus arserit. detrimentum patiet.
 Ipse autem saluus erit. sicutam quasi pigne.

SEQUENTĪ SCĪ EŪ SECŪ LUCĀ

In illo tempore. Dixit ih̄s discipulis suis. Non est enim arbor bona quae facit fructus malos. neque arbor mala faciens fructum bonum. Una quoque enim arbor. de fructu suo cognoscitur. Neque enim despinis colligunt ficus. neque de rubo utinam uiam. Bonus homo de bono thesauro cordis sui. profert bonum. Et malus homo de malo thesauro. profert malum. Ex abundantia enim cordis. orloquitur. Quid autem uocatis me dñe dno. & non facitis quae dico. Omnis qui uenit ad me & audit sermones meos & facit eos. ostendat uobis cui similis sit. Similis est homini aedificanti domum. qui fodit malum. & posuit fundamenta super petram. In inundatione autem facta. illi sum est flumen. domus illi. & non potuit eam mouere. Fundamentum enim erat. super petram. **Sec̄ Lucā**

In illo tempore. Egressus ih̄s. gambulabat hiericho. Et ecce uir nomine zaccheus. & hic erat princeps publicanorum. Et ipse diues. Et querebat uidere ih̄m qui esset & non poterat perire. qui statura pusillus erat. Et percurrens. ascendit in arbore sicomori um

et uidit illum qui ande erat transiurus. Et
 cum uenisset ad locum. suspiciens ihs uidit illum.
 et dixit ad eum. Zacchaeus festinans descende.
 quia hodie in domo tua oportet me manere.
 Et festinans descendit. et excepit illum gaudens.
 Et cum uiderunt omnes. murmurabant dicen-
 tes. quod ad hominem peccatorem diuertisset.
 Scitans autem zacchaeus. dixit ad dominum. Ecce
 dimidium bonorum meorum dabo pauperibus.
 Et si quid aliquid defraudauit. reddo qua-
 druplum. At ihs ad eum. Quia hodie salus
 domui huius facta est. eo quod et ipse filius sit
 abraham. Nonne enim filius hominis que-
 rere et saluum facere. quod perierat.

IN ADUENTU IN DIEU

Lectio eptle beati papae ad thimoteum.
Kate. Obsecro primum omnium fieri obse-
 crationes. orationes. postulationes.
 gratiarum actiones. pro omnibus homi-
 nibus. pro regibus. et omnibus qui in
 sublimitate sunt. ut quaedam et in an-
 quilla uita agamus. in omni pietate et
 castitate. Hoc enim bonum est et acceptum.
 coram saluatore nostro deo. qui omnes homines
 uult saluos fieri. et ad agnitionem ueritatis

et uenire. Unus enim est. unus & mediator dei &
hominum. homo & filius. qui dedit redemptionem
semetipsum pro nobis. testimonium temporibus
hactenus. In quo positus sum ego predicator
& apostolus. Veritatem dico non men-
tior. doctor gentium in fide & ueritate.

SECUNDUM LUCAM

In illo tempore. Dicebat ihesus discipulis suis
parabolam hanc. Quomodo postea tempo-
rare & non deficere dicens. Iudex qui
damerat in quadam ciuitate. quidam non
timebat. & homine non reuerbat. Vi-
dua autem quaedam erat in ciuitate illa. &
ueniebat ad eum dicens. Uindictam de ad-
uersariis meis. Et nolebat per multum
tempus. Post haec autem. dixit in se.

Et si idem non timeo. ne homine reuere-
er. tamen quia molestus est mihi haec uidua
iudicabo illam. non mouit si mouerent
supergill & cetera. At autem dominus. Audiuit quod
iudex iniquitatis dixit. Dominus autem non
facit uindictam electorum suorum claman-
tium ad se die uenientis. & patientiam habo-
bit nullis. Dico uobis. qui cito faciet
uindictam illorum.

Pro iter agentē. Lec̄ Lib̄ genes.

Indictus illis. Profectusque est israhel cum omnibus que habebat. & iuravit ad putei iuramenti. Et mandavit ibi ut omnis dō patris suo isaac. audiuit eum per uisionē nocte uocante se. & dicentem sibi. Iacob iacob. Cui respondit. Ecce adsum. At illi dicit. Ego sum fortissimus dō patris tui. Nolite timere. & descende in aegyptum. quia in gente magna faciant te ibi. Ego descendam tecum illuc. & ego inde adducam te reuertente. **SEC̄ MATH̄.**

In illo tempore. Dixit ih̄s discipulis suis. Euntēs predicato dicentes. quia ad propinquauit regnum caelorum. In quacūq; uite ciuitate aut castellū intraueritis. interrogato quis in ea dignissis. & ibi manet donec exeat. Intrantes autē in domū. salutate eam dicentes. Pax huic domui. Et si quidē domus fuerit digna. ueniat pax uestra super eā. Sin autē non fuerit digna. pax uestra ad uos reuertetur. Et qui cūq; non receperit uos neque audierit sermonem uestrum. exeat de domo uel de ciuitate. & exeat de puluerem de pedibus uestris. Amen dico uobis. tolerabilius erit terre sodomorum & gomorum rerū

indiorudici. quam illi ciuitati.

LISSA uotiu. **Leō isay pph.**

Haec dicit dñs dñs. Indie illa deferet dñi munus
dñi exercituum. & rex fortis dominabit
capū. Indie illa erit. utay eadē in medio ter-
rae. & cognoscent dñi & colent eū in hostis &
muneribus. & uota uocabunt dño & soluent.
Et reuertent ad dñm. & placabitur eis. & san-
bit eos. Indie illa erit israhel benedicta
in medio terrae. cui benedixit dñs exercitu-
um dicens. Benedictus populus meus. & o-
pus manuum mearū. hereditas mea israhel.

Idicat dñs omnipotens. **SEC M ARCO**
In illo tempore. Sedens dñs ih̄s contra gazo-
philatū. aspicebat quomodo turba iac-
tae & aet in gazophilatū. Et multi diuites
iactabant multa. Cum uenisset una uidua
paupercula. misit duo nummūta q̄ est quadrans.
Et conuocans discipulos suos ait illis. Amen
dico uobis. quia uidua haec paupera. plus
omnibus misit qui miserunt in gazophi-
latū. Omnes enim. ex eo quod abundabat
illis miser. Haec uero de penuria sua om-
nia que abuit misit totum uidua suum.

P RO IN FIR M IS. Lectio

Episto
R. S. Trifon
Sipallae
profumol
cum deo
bit infor
fir dicit
trū peccat
min.
In illo tempore
trifon aut
trifon qui
misit ad am
re & salua
ad hū. po
dignus est. ut
nostra. & for
aure. ibat am
admo. misit.
noluerat. N
utros. Propri
tratus. quom
bitur. pug
tate constituti
hūenado. & c.

Epistola beati iacobi apti .

FRS. Tristatur aliquis ur̄m. or̄. & in quo animo
 & p̄fallat. Infirmatur quis in uobis. inducat
 presbiteros ecclesiae & or̄ent super eū unguentes
 cum oleo in nomine dñi. Et oratio fides salua
 bit infirmū. & allēuabit eū dñs. & si in peccatis
 sit dimittuntur ei. Confitemini ergo alteru
 trū peccata ur̄a. & orate pro inuicem. ut saluo
 mini.

SECUNDUM LUCAM.

In illo tempore. Intrauit ih̄c cap̄ barnau. Cen
 turionis autē cuius da seruus male habens erat mo
 riturū. qui illi orat p̄riosus. Et eū audiss̄ & dei h̄u.
 misit ad eum senioros iudaeorū. rogans eū ut ueni
 ret & saluaret seruum eius. At illi cum uenissent
 ad ih̄m. rogabant eū sollicito dicentes ei. Quia
 dignus est. ut hoc illi prestet. Diligit enī gentē
 nostrā. & synagoga ip̄s̄e aedificauit nobis. Ih̄c
 autē. ibat cum illis. Et cum uen non longe esset
 ad domo. misit ad eū centurio amicos dicens. Dne
 nolui uocari. Non enī dignissim. ut sub teo tūm eū
 intres. Propter qd̄ & ino ip̄sū non sū dignus arbi
 tratus. ut uenirem ad te. Sed dic uerbo. & sana
 bitur puer meus. Nam & ego hominū sub potes
 tate constitutus. habens sub i me milites. Et dico
 huic uado. & uadit. Et alio ueni. & uenit. Et

seruomeo fuchoc. & facit. Quo audito ihu mira
tus est. & conuersus sequentibus te turbis dixit.
A mendico uobis. nec in iis abel tantam fide
inueni. Et reuersi qui missi fuerunt domu.
inuenierunt seruum qui languerat sanu.

IN AGENDA MOR TUORU

LECTIO Libri machabeorum.

Indiebus illis. Vir fortissimus iuda conlatio
nos facta duodecim milia dragmal. argenti
misit hie iusolima offerre tibi pro peccatis
nostuorū. Lusto & diligiose. deorsu pecc
one cogitatis. Nisi enim eos qui ceciderunt resur
redturi osperare. superfluum uideretur &
uani orare pro mortuis. Et quia considerabat
quod huius cuiuspiam de dormitione acceperat
optimam haberent reposita gnetia. Scia ergo
& salubris cogitatio pro defunctis exorare. ut
apocato soluerentur.

LEC E PEE AD TESSALON

Fratres. Nolumus uos ignorare de dormitionibus
ut non conturbemini. sicut & ceteri qui spem non
habent. Si enim credimus quod ihu mortuus
est & resurrexit. ita & ceteros qui dormierunt per
ihm adducamur. Hoc enim uobis dicimus in
uerbodm. quia nos qui uiuimus qui fiduis sumus

in aduentu dñi. non prouenimus eos qui dormi-
erunt. Qui ipse dñs in iussu & in uoce archange-
li. & in tuba dei descendit de caelo. & in ortu qui
in xpo sunt resurgent primi. Deinde nos qui
uicimus qui relinquitur. simul rapiemur
cum illis in nubibus obuiam xpo in aera. &
sic semper cum dño erimus. Itaque consola-
mini in uice in aere uisibilis. **SEC 104.**

In illo tempore. Dixit ih̄s discipulis suis.
Omne quod dedit mihi pater ad me ueni. & de
cum qui uenit ad me non uenit foras. Quia
descendi de caelo. non ut faciam uoluntatem
sed uoluntatem eius qui misit me. Haec est au-
tem uoluntatem eius qui misit me patris. ut omne
quod dedit mihi non perdam in uia. sed ut uisibi-
tem illum. in nouissimo die. Haec est omni uo-
luntas patris mei qui misit me. ut omnis qui ui-
dit & filium & qui odit meum. abeat uita aeterna.
Et ego resuscitabo eum. in nouissimo die.

SEC SCI EUS SEC 105.

In illo tempore. Dixit maria ad ih̄m.
Dñe. si fuisset hic. frater meus non fuisset mor-
tuis. Sed & nuncio. quia quocumq; petieris
ad dō. dabit tibi dñs. Dicit illi ih̄s. Resur-
ge & frater tuus. Dicit ei maria. Scio quia

resurgat in resurrectione in nouissimo die. Dixit
tibi. Ego sum in resurrectione & uita. qui credit
in me & iam si mori fuerit uiuere. Et omnis
qui uiuit & credit in me. non morietur in
aeterna. Credis hoc. At illi. Utrique dicit.
Ego credidi quia tu es xpi filius dei. qui in
mundum uenisti.

LECTIO IN UIGE DE FUCIO

LECTIO LIBRI IOB.

Parce mihi dicitur. nihil enim sunt dies mei.
Quid est homo qui a magnificauit aut
qui aponit erga eum cor tuum. Ut sita se
di luculo. & subito probat illu. Usque quo non
paret in hi nec dimittit. ut glutton salua
meam. Peccauit quid faciam tibi. Deas
tot hominum que reposuisti me contrarium
tibi. & factus sum mihi in & ipsi grauis.

Cur non tollis peccatum meum. & quare
non auferis iniquitatem meam. Ecce
in me in palatio dormiam. & si manone
quesioris non subsistam.

Theda animam meam uitae meae dimitte
tam aduersum me loquium meum.
Laqueum in amaritudine animae meae.
Dicendo nolime condeperare. in die cum hi